

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

กิริยาของโลกธรรม

จากนี้ไปวัดทำนุอุทัย ๕ ชั่วโมงกับ ๕ นาที คือเราไปที่ไหนมีจังหวัดจะโคนมีหลักมีเกณฑ์ เพราะฉะนั้นถึงซึ้งๆ ไม่ได้ไปแบบที่ว่าผัวมันคนซึ่บอซึ่บัย เมียไม่ไว้ใจ พอตีเพอญวันนั้นเมียยุ่งอะไรกับลูก เลยให้ผัวไปจ่ายตลาด เอ้า ไปจ่ายตลาดให้หน่อย ไม่เคยให้ไปละ ครั้นไปมันเอาไปสะแตกเหล่าหมตวางั้น ไม่เคยให้ไป เราไปเอง ยากลำบากก็ไปเอง วันนั้นจำเป็นจริงๆ ได้บอกให้ไป พอไปก็หายเจ็บเลย ไปตั้งแต่เช้าหายเจ็บ บ่ายสี่โมงถึงด้อมๆ มา มันไปฟาดเหล่าหมต มันเคยอย่างนั้น ไปเอาอย่างนั้นแหละ มันขบขันจะตาย

เหล่านี้เราก็เคยกินหนหนึ่ง ไม่ใช่เจตนาจะกินนะ ไปเยี่ยมเพื่อนฝูงเขา วันนั้นเขากินเลี้ยงกันเราก็ไม่รู้ เขามาชวนเราไปกินเลี้ยงพวกเพื่อน ๆ อำเภอภูเวียง พอเราไปนั่งปุ๊บขวดนั้นมาขวดนี้มา อะไร เขาบอกน้ำอ้อยนา เขาว่าอย่างนั้น ทำไมมันเหมือนเหล้านัก โอ้ย นี่น้ำอ้อยนาประเภทหนึ่งไม่ใช่เหล้าเขาว่าอย่างนั้น เขาจับกรอกใส่ๆ กินแล้วลำตรงนั้นเลยนะ ลำเลย ลำตรงนั้นแหละ ไม่รู้ตัว เรื่องละอายไม่รู้จะ สติดีอยู่แต่มันไม่อาย เพราะฉะนั้นคนซึ่เหล้ามันถึงเป็นอย่างนี้ จับได้หนเดียว ก็มีหนเดียวเท่านั้นเราเมาเหล่า ถูกเพื่อนฝูงเขาเอาเหล่ามากรอกปาก

ตั้งแต่นั้นมาไปเที่ยวที่ไหนๆ คือทางภาคอีสานเขาไปเที่ยวสาว เป็นวงๆ ชายหนุ่มหญิงสาว เขาถือประเพณีกันอย่างนั้น เขาเรียกวง วงคือวง ไปวงนั้นไปวงนี้ไปตั้งแต่วันสะแตกเหล่าแล้ว ไปลำให้เขาฟังแล้วเขาเลยติดใจอย่างไรไม่รู้ ไปไหนต้องจับคอมัดให้ลำให้ฟังเสียก่อน เท่านั้นแหละ ก็ไม่ได้ตั้งใจจะกินเหล่า หมู่เพื่อนจับมัดใส่ต่างหาก จับมัดใส่แล้วกินเหล่า อายไม่เป็นนะ โอ้ คนกินเหล่านี้อายไม่เป็นนะ ได้จับมาพิจารณาเจ้าของ

พอเมาเหล่าแล้วลำอยู่นั้นเลย เขาจนเลิกกันไปหมด เลิกงานนะ เรายังอ้อแอ้ๆ อยู่คนเดียว พอสว่างรู้สึกตัวแล้วเปิดเลย เปิดไปบ้านเพื่อนที่ไปพักเป็นเสี้ยวกัน หลังจากนั้นไม่เข้าไปทางนั้นได้เลย อายเขา แล้วเขาก็จับให้ลำเรื่อยนะ ลำเพราะดีไอนี้ว่าอย่างนั้น เราไม่ลืม ไปทางนั้นทางอำเภอภูเวียง

พ่อตาทำนายไว้สามอย่างมันไปหมดเหมือนกันนะ คือลูกคนนี้อยู่ในท้องแม่ แม่ก็เป็นลูกของตา คนหัวปีเป็นพี่ชาย กระทบกระทบๆ เอาแน่ไม่ได้ไอนั้น อยู่ในท้องบางที่เอาผ้าปกคลุมไว้ มันดินข้างใน กลัวคนเห็นอายเขา มันดินนึ้ล้วยมัน อยู่ในท้องมันก็บอก เวลามาเป็นตัวของเราเข้าในท้องไม่เป็นอย่างนั้นซิ เวลาจะคลอดที่ไรนี่เหมือน

ท้องแม่จะระเบิด เหมือนจะตายในเวลานั้นแล้วหายเจ็บไป ไม่ยอมคลอด คือหยุดหยุดแล้วหยุดเจ็บเลย อ้าว นี่กว่าลูกเจ้าของตายวิ่งไปหาพ่อ แม่ล่ะ มันไม่ตายหรือ มันเป็นตามนิสัยมัน บอกว่าเป็นไปตามนิสัย คนนั้นวอกแวกๆ อยู่ในท้องได้เอาผ้าปกคลุมไว้ มันดิ้นในท้อง..พี่ชาย

สำหรับเรามันเป็นจังหวะจะโคน เป็นมาที่ไรเป็นอย่างนั้น จนพ่อตาละทำนายเอง กูจะทำนายให้ละ ลูกมึงคนนี่ต้องเป็นผู้ชาย สู้ให้ระวังให้ดี กูดูลักษณะท่าทางทุกอย่างในท้องนี้เป็นผู้ชายร้อยเปอร์เซ็นต์ ไม่มีทางที่จะเป็นกิริยาผู้หญิง เป็นผู้ชายร้อยเปอร์เซ็นต์ แล้วถ้าไปทางฝ่ายซ้ายจะให้จับมันมาใส่คุกกี้ใส่ตารางว่าเป็นนักโทษไม่มีมันจะพัดกันกับเจ้าหน้าที่เขา ดีไม่ดีเจ้าหน้าที่ตาย จะให้จับมันมาเป็นนักโทษไม่ได้ไอ้มันรุนแรงมากนะถ้าไปทางซ้าย ว่าอย่างนั้นนะ ถ้าไปทางดีมันก็ลักษณะเดียวกัน ไปทางดีไม่พุดมาก มันก็เป็นลักษณะเดียวกัน แต่ไปทางซ้ายนี้แหลกเลย อะไรก็แหลกเลย

พอดีมันก็หมุนไปทางดีเสีย มาบวช บวชก็ขยับเรื่อยๆ ไม่ถอยเวลามาบวชที่แรกว่าจะบวชสักปีสองปีก็จะสึก ที่นี้บวชอ่านธรรมะเข้าไปมันดูดีเข้าไปเรื่อยๆ เอ้ จิตใจดูดีเข้าไปเรื่อยๆ ท่านพุดถึงสวรรค์ก็อยากไปสวรรค์ ในหนังสือพุดถึงเรื่องสวรรค์-พรหมโลกก็อยากไปสวรรค์ ครั้นอ่านไปๆ ไปเจอนิพพานเข้า อยากไปนิพพานที่นี้พอถึงขั้นอยากไปนิพพานเกาะติดเลยนะ ไม่ปล่อย ประมวลมาหมด ความรู้นี้จะท่วมใส่เพื่อนิพพานอย่างเดียว จะให้ได้เป็นพระอรหันต์ในชาตินี้ เลยลงนั้นหมดเลย เลยไปลงนิพพานหมด

พอหยุดจากการเรียนแล้วก็บึ่งใส่พ่อแม่ครูจารย์มัน ท่านก็กางเรดาร์ไว้เรียบร้อยแล้ว ท่านต้อนรับอย่างเต็มเหนี่ยวเลยนะ เราไปด้วยความตั้งใจ คือมีข้อสงสัยกันอยู่ว่าเวลานี้ความอยากไปนิพพานอยากไปเป็นกำลัง แต่มีข้อสงสัยว่านิพพานจะมีอยู่ตามความอยากไปหรือไม่ ถ้ามีผู้ใดมาชี้แจงบอกวานิพพานมีอยู่แล้วเราจะกราบไหว้ครูบาอาจารย์หรือท่านผู้นั้นอย่างเต็มหัวใจ ด้วยความเคารพสุดหัวใจเหมือนกัน จากนั้นเราจะพัดกับกิเลส เอาให้ได้นิพพานในชาตินี้ มันก็ไปอีกละ

ไปถึงพ่อแม่ครูจารย์มันท่านเอาใหญ่จริงๆ นะ โอ้ย ท่านต้อนรับเอาหนักจริงๆ ท่านมาหาอะไร ขึ้นเลย ท่านมาหาธรรมะหรือมาหาผลนิพพานหรือ ท่านชี้ใส่ต้นไม้ภูเขา นั้นเป็นต้นไม้ นั้นเป็นภูเขา นั้นเป็นดินฟ้าอากาศ ไม่ใช่กิเลส ไม่ใช่มรรคผลนิพพาน กิเลสแท้มรรคผลนิพพานแท้อยู่ที่ใจ ชี้เข้ามา เอาใจให้ได้นะ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ด้วยภาวนา พระสาวกทั้งหลายที่มาเป็นสวณะของพวกเรา กระเทียมโลกธาตุอยู่เวลานี้ก็เป็นเพราะภาวนา เอาภาวนาให้ได้ ไปฟังเทศน์ท่านอย่างถึงใจแล้วก็เอาละที่นี้เป็นอย่างนั้น

เอาจริงเอาจังด้วยนะ ทำอะไรไม่ได้แหละแหละ ไม่มีคำว่าแหละแหละ ถ้าลงว่าจริงแล้วขาดกับมือเลย นี่ก็ตั้งหน้าใส่มรรคผลนิพพาน ไปพ่อแม่ครูจารย์มันก็เปิดเลย นี่นะมรรคผลนิพพาน เหมือนว่าหยาบนี้ ๆ ๆ อู๊ย ฟังมันดูมันดีมเหมือนจะเหาะเหินเดินฟ้า มันพอใจอย่างหนักทีเดียว พอฟังเทศน์ท่านมาแล้วถึงใจเหมือนจะเหาะจะบิน พอลงมาแล้วไปที่พักยังไม่ถึงที่พัก แล้วว่าอย่างไรที่นี่ มาหาอรุณหาธรรม หาครูบาอาจารย์สุดหัวใจแล้วท่านว่ามรรคผลนิพพานมีหรือไม่มี

ท่านชี้เข้าไปที่ไหน ว่าอย่างนั้นนะ ท่านชี้เข้ามาหัวใจ แล้วเราจะว่าอย่างไร เอาตายสู้ นั่นตอบเจ้าของ เอาตายสู้เลย เอาจริงจริงด้วยนะ เป็นตายสู้จริง ๆ ฟาดเสีย ๙ ปี ถึงขนาดเอาตายสู้เป็นเวลา ๙ ปี ตกนรกทั้งเป็น ไปเที่ยวกรรมฐานไม่ได้เอาใครไปด้วย พ่อแม่ครูจารย์มันท่านก็รู้ความตั้งใจของเรา เพราะอยู่กับท่านมานาน ความตั้งใจตั้งใจทุกสิ่งทุกอย่างท่านรู้แล้ว เหมือนที่ท่านไว้ใจ

ไปเที่ยวกรรมฐานเราไปองค์เดียว ท่านขึ้นเลยว่ เออ ท่านมหาให้ไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ ว่าอย่างนั้นเลย ถ้าองค์อื่นไป หือ ตั้งแต่อยู่ในวัดนี้มันยังตกนรกทั้งเป็นให้เห็นอยู่ที่นี่ แล้วมันจะไปตกนรกหลุมไหนอีกออกจากวัดนี้ไปแล้ว ไปอย่างนั้นนะ พระไปที่สององค์สามองค์ไปลาท่านท่านขนาบเอา แล้วใครจะกล้าไป ท่านว่าอย่างนั้น นิ่ง ไม่ไป แต่เราลาที่ไรเอาละทุกที ท่านเสริม

พอว่าจะลาไปเที่ยวกรรมฐาน พอแย็บออกเท่านั้นก็เท่านั้นละแล้วแต่ท่านจะพิจารณาจะ ไปพูดซ้ำ ๆ ซาก ๆ ไม่ได้กับพ่อแม่ครูจารย์มัน นั่นจอมปราชญ์ นี่จอมโง่ พูดแล้วก็ฝากไว้ที่นั่นแหละ ได้โอกาสเมื่อไรท่านจะมาคลี่คลาย ท่านจะนำเรื่องของเราไปพิจารณาคลี่คลายเสียก่อน พอได้โอกาสแล้ว เออ ที่ท่านมหาว่าอยากไปเที่ยวภาวนานั้นไปได้ละ นั่นท่านเปิดแล้วนะ จากนั้นก็มีเงื่อนต่อละ

พอบอกว่าไปองค์เดียวเท่านั้นท่านชี้เลย ใครอย่าไปยุ่งนะ ท่านมหาให้ไปองค์เดียว นอกนั้นไปสององค์สามองค์ท่านก็ขนาบเอา ตั้งแต่อยู่ในวัดมันก็ตกนรกทั้งเป็นให้เห็นอยู่ที่นี่นะ ออกจากวัดนี้แล้วมันจะไปตกหลุมไหนอีกละ ท่านว่าอย่างนั้นแล้วใครจะกล้าไป ไม่กล้า แต่สำหรับเราธาตุไม่ได้ไอ้อวดนะ ไม่มีคำว่าห้าม พอว่าจะไปทางนั้นทางนี้ ไปก้องค์ละ ไปองค์เดียว ขึ้นเลยทันที เอา ท่านมหาให้ไปองค์เดียว ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ เพราะฉะนั้นไปเที่ยวกรรมฐานเราจึงไปแต่องค์เดียว ๆ เที่ยวกรรมฐานไม่ให้มีหมู่เพื่อนนะ ไปองค์เดียวตลอดเลย

อันนี้ก็ฟาดเสีย ๙ ปี เอาขนาดนั้นนะ หนักหน่วงมากเรื่องความเพียร เหมือนตกนรกทั้งเป็น ขนาดนั้นถึง ๙ ปี ถึงผ่านได้ หยุดเรียนหนังสือพรรษาเจ็ด ๑๖ พรรษาผ่านได้ มันก็ ๙ ปี ตั้งแต่ ๗ พรรษาถึงพรรษา ๑๖ เราจำไม่ได้สิมันนะ เพราะมันกระเทือน

สามแดนโลกธาตุมันจะสัมพันธ์อย่างไร พอผางขึ้นมาเท่านั้น คำพูดเช่นนี้มันได้มาจาก ไทหน มันได้จากปัจจุบันที่เห็นอรรถเห็นธรรมกับใจเป็นอันเดียวกันในขณะนั้นเท่านั้น มันขึ้นได้เลย ขึ้นได้ด้วยกำลังของใจ

เหอ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ตรัสรู้อย่างนี้แหละเหอๆ ช้านะ ตรัสรู้อย่างนี้แหละเหอๆ ธรรมแท้เป็นอย่างนี้แหละเหอๆ ช้า พระสงฆ์แท้เป็นอย่างนี้แหละเหอๆ ทีนี้ ประมวลเข้ามาหากัน เหอ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์มาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ได้อย่างไร แต่ก่อนไม่เคยคิด ระลึกอะไรก็ต้องพุทธ ธรรม สงฆ์ ขึ้นมาพร้อมๆ บทวัน นั้นเวลามันขึ้นมันไม่ได้ขึ้นอย่างนั้น มันว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้อย่างนี้แหละเหอๆ ช้า อย่างไร อย่างที่เราเป็นนี้ พุดง่ายๆ ว่าอย่างนั้นแหละ ธรรมแท้ก็เป็นอย่างนี้ มันมา ประจักษ์กับใจหมดแล้ว สงฆ์แท้มีอันเดียวธรรมแท้เดียว หือ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้อย่างไร นั่นเป็นอันเดียวกันแล้ว คือธรรมทั้งแท้ มันเป็นเอง

นั่นละวันสุดท้ายปลายแดนที่พืดกับกิเลสก็ ๙ ปีเหมือนกัน จากนั้นก็เรื่อย ๆ มา อย่างนี้แหละ หายห่วง มาในชาตินี้จะว่ามาลบล้างป่าช้าก็ไม่ผิด บอกว่าลบล้างป่าช้าความเกิด แก่เจ็บตายเป็นมาตั้งกับตั้งกลับ ตกนรกหมกไหม้ขึ้นสวรรค์-พรหมโลกก็ครั้งก็คราว ก็ กัปก็กลับลงนรกหมกไหม้ก็ครั้งก็คราวก็กัปก็กลับ ประมวลเข้ามาม้วนเสื่อกันในชาติ นี้ พอกิเลสม้วนเสื่อเสื่ออย่างเดียวม้วนหมดเลย มีกิเลสเท่านั้นพาสัตว์ให้เกิดแก่เจ็บ ตายไม่หยุดไม่ถอย ไปตกนรกหลุมไหนก็ตามความดีความชั่วมันก็สับปนกันไป ๆ ไป สวรรค์พรหมโลกไป ตกลงมาเกิด แล้วก็จมลงนรกไป แล้วก็ฟื้นขึ้นมาอยู่อย่างนั้น พอถึงขั้นนี้แล้วไม่ฟื้น

อันนี้ ๙ ปี พรรษา ๑๖ จำได้กระทั่งวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ หลังเขาวัดดอย ธรรมเจดีย์ เวลา ๕ ทุ่มเป่งพอดิเลย นั่นละโลกธาตุไหวครานั้น จากนั้นมาแล้วเงียบ เลยไม่มี ไม่มีอะไรมาไหวให้เอะใจ ไม่มีเลย การปฏิบัติปฏิบัติมาอย่างนั้น เราเอาตาย เข้าว่านะการปฏิบัติ เรามาพูดเอาผลของมันย่อๆ ฉะๆ นะ เวลาปฏิบัตินี้เอาตายเข้าว่า เหมือนตกนรกทั้งเป็นๆ เลย ถ้าได้ลงอะไรนิสัยมันเป็นอย่างนั้นจริงมากที่สุดทีเดียว ถ้าลง ทางไหนแล้วขาดติดกับมือเลย จะให้ปล่อยไม่มี นี่ก็แบบเดียวกัน

พรรษา ๗ ฟาดถึงพรรษา ๑๖ กิเลสขาดสะบั้นออกจากใจ ตั้งแต่บัดนั้นมาหาย ห่วงทุกอย่าง เรียกว่าลบล้างป่าช้าทั้งหมด ในภพชาติต่างๆ ที่เราเคยเกิดเคยตายมาภพ น้อยภพใหญ่ไปสูงไปต่ำ มาม้วนเสื่อกันลงในภพนี้ชาตินี้ชาติเดียว พุดให้มันชัดเจน นี้ ละผลแห่งการปฏิบัติธรรม ธรรมมีหรือไม่มี มรรคผลนิพพานมีหรือไม่มี ฟังเอาซิ เวลา มันจำขึ้นมาในหัวใจถามบ้าหาอะไร นั่น มรรคผลนิพพานอยู่ที่ไหน มันหุหนวกตาบอด

หลับตาตันเดาเกาหลีไปอย่างนั้น มรรคผลอยู่ที่ไหนมันหายสงสัยแล้วมันจึงพูดออกมา

จากนั้นแล้วเป็นอันว่าหมดปัญหา ก็มีแต่กิริยาอาการไหวตัวทั้งนั้นละ อันนี้มันขึ้นเวทีโลกธรรม กิริยาอาการที่ไหวตัวมันเป็นกิริยาของโลกธรรม มีตำหนิติชมเป็นธรรมดา โลกธรรม ๘ เรียกว่าสนามโลกธรรมอยู่ในชั้น ๕ มันจะแสดงกิริยาอะไรมันก็แสดงออกมาๆ ทั้งๆ ที่ธรรมชาตินั้นหมดโดยสิ้นเชิงแล้วแต่กิริยาอันนี้ก็แสดงออกมา

ตั้งพระสารีบุตรท่านเดินทางไปไปเห็นคลองเล็กๆ แต่ก่อนท่านเคยเป็นลิง พอไปเห็นแล้วโดดกลับไปแล้วโดดกลับมา เล่นอยู่กับคลองเล็กๆ โดดกลับไปแล้วโดดกลับมา พระสงฆ์ทั้งหลายยกโทษมาฟ้องพระพุทธเจ้า พระสารีบุตรบรรดาพระสงฆ์ทั่วสังฆมณฑลเคารพนับถือทั้งหมดว่าเป็นพระอรหันต์ แล้วเป็นอัครสาวกข้างขวาของพระพุทธเจ้าด้วยทำไมจึงมาเล่นละครลิงให้พระสงฆ์ทั้งหลายเห็น มันอรหันต์อย่างไร โอ๊ย ร้อนใจพวกพระสงฆ์ไปฟ้องพระพุทธเจ้า จะไปเอาคะแนนกับพระพุทธเจ้า ถูกพระพุทธเจ้าตีหน้าผากเอาหลงทิศไป

พระสารีบุตรเธอเคยเป็นลิงมาตั้ง ๕๐๐ ชาติ นิสัยเดิมของเธอเป็นอย่างนี้แหละใจของเธอบริสุทธิ์พุทธโธแล้ว นี่ละกิริยาที่มันแสดงออกสู่โลกธรรม ๘ มีตำหนิติเตียนได้อย่างนี้ ส่วนธรรมชาตินั้นหมดโดยสิ้นเชิง แต่กิริยาเมื่อยังทรงชั้นอยู่มีนิสัยอย่างไรๆ เคยเป็นมามันก็เป็นของมัน ในโอกาสที่ควรจะเป็นมันเป็นได้ นี่ท่านยกไว้ที่ว่าพระสารีบุตรเคยเป็นลิงมาตั้ง ๕๐๐ ชาติ ไม่ใช่ธรรมดา ก็ต้องเป็นนิสัยติดตัวมา

อ้าว ที่นี้ยกตัวอย่างขึ้นที่เป็นอันดี พระสันตกาย สันตกายแปลว่าผู้มีกายวาจาอันสงบ แปลออก ไปที่ไหนพระสงฆ์ทั้งวัดจนไปทูลถามพระพุทธเจ้า คือท่านเรียบร้อยทุกอย่าง พระสันตกาย สันตกายแปลว่าผู้มีความเคลื่อนไหวในธาตุในชั้นอย่างสงบ เรียบร้อย เหมือนหนึ่งว่ามีสติอยู่ตลอดเวลา พระสงฆ์ไปทูลถามพระพุทธเจ้า ก็คงเป็นโอกาสนั้นละมังเป็นโอกาสที่จะแสดงธรรมให้พระสงฆ์ได้รับมรรคผลนิพพาน เพราะพระสันตกาย ไปก็ไปทูลถามพระพุทธเจ้า พระสันตกายนี้ท่านเป็นพระอรหันต์แล้วหรือ ทำไมดูกิริยาอาการของท่านทุกอย่างเป็นพระอรหันต์ เหมือนผ้าพับไว้ กิริยาที่จะพลั้งจะผลออกไปไม่มี เหมือนราชสีห์ ราชสีห์กับแมวนี้มันมีสติ มันระมัดระวัง เสือ แมว ราชสีห์ สัตว์ประเภทเหล่านี้สติดี ระมัดระวังตัวเก่ง ท่านก็เลยยกเอาราชสีห์มา

พระสันตกายนี้เธอเคยเป็นราชสีห์ติดกันมาหลายภพหลายชาติ ไม่เปลี่ยนแปลง เป็นสัตว์อื่นเลย เป็นราชสีห์มา ธรรมดาราชสีห์มีสติตั้งระมัดระวังตัวเหมือนเสือเหมือนแมว ไม่ได้ผลอตว่าง่ายๆ นี่เธอก็มาจากสำนักราชสีห์ เพราะฉะนั้นกิริยาอาการของเธอเวลามาบวชจึงเรียบตลอด ใครๆ ไม่ว่าท่านเป็นพระธรรมดาก็คือเป็นพระอรหันต์

พระพุทธเจ้าก็แสดงให้เห็นฟังว่าเธอเคยสั่งสมนี้มาตั้งแต่สมัยเป็นราชสีห์ ความระมัดระวัง
กิริยาอาการทุกสิ่งทุกอย่าง พระสันตกายนี้ระวังดี ท่านก็ยกมาอย่างนั้น มันมีอุทาหรณ์
แต่ก่อน แต่ทุกวันนี้ไม่มี เรียกว่าพระสันตกายผู้มีกิริยาอาการอันสงบเงียบเหมือนผ้า
พับไว้ มาถามท่านก็บอกว่ายัง (ยังไม่เป็นพระอรหันต์)

ท่านก็เลยยกเอาธรรมบทนั้นละ ขึ้น พระสงฆ์มาทูลถามท่านประชุมกันใหญ่
พระสงฆ์สำเร็จมรรคผลนิพพานไม่น้อยนะ สำเร็จมรรคผลนิพพานเพราะพระสันตกาย
พระสันตกายเองก็ได้สำเร็จในขณะนั้นละ แต่ก่อนไม่ได้สำเร็จ สำเร็จในการเทศน์คราว
นั้นละ เอาละให้พร

รับชมรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และทางสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

พร้อมเครือข่ายทั่วประเทศ